

WOJEWODA OPOLSKI

45-082 Opole, ul. Piastowska 14
Skrytka pocztowa 3

Opole, 12 grudnia 2023 r.

ZPS.I.431.80.2023.JK

**Pan
Jan Leszek Wiącek
Burmistrz Wołczyna
ul. Dworcowa 1
46-250 Wołczyn**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Urząd Miejski w Wołczynie
ul. Dworcowa 1, 46-250 Wołczyn

2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:

Art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz.190), w związku z art. 20 ust. 1 i art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.) oraz w związku z art. 6 ust. 4 pkt 4 z uwzględnieniem art. 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

3. Zakres kontroli:

- 1) **przedmiot kontroli:** realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w zakresie przyznawania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego¹;
- 2) **okres objęty kontrolą:** od 1.07.2022 r. do dnia kontroli.

¹ Dalej nazywana „ustawą”.

4. Rodzaj kontroli: problemowa.

5. Tryb kontroli: zwykły.

6. Termin kontroli: 24, 30 i 31 października 2023 r.

7. Skład zespołu kontrolnego:

- Jakub Krajewski – inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu – kierownik zespołu kontrolnego;
- Mariola Puda – inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Zdrowia Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

W wyniku kontroli **pozytywnie z nieprawidłowościami** ocenia się działalność Urzędu Miejskiego w Wołczynie² w kontrolowanym zakresie.

W toku kontroli badano następujące zagadnienia:

- prawidłowość upoważniania pracowników jednostki kontrowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego;
- zasadność przyznawania i odmowy przyznania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego pod względem zgodności z obowiązującym prawem;
- sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego;
- terminowość ustalania prawa oraz wypłacania należnych zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych wnioskodawcom.

Zastrzeżenia kontrolerów dotyczyły:

- powoływania w podstawach prawnych decyzji zastosowanych przepisów bez wskazania paragrafów, ustępów lub punktów głównych jednostek redakcyjnych aktów prawnych, jak również powoływania przepisów, które nie obowiązywały w dacie wydawania decyzji oraz przepisów nie znajdujących zastosowania w danej sprawie, co narusza art. 107 § 1 k.p.a.;
- uzasadniania decyzji administracyjnych w sposób niewyczerpujący wymogów określonych w art. 107 § 3 k.p.a.;

² Dalej nazywany „UM w Wołczynie”.

- nierzetelnej weryfikacji wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego;
- prowadzenie metryk spraw w sposób niewyczerpujący wymogów określonych w art. 66a § 2 k.p.a.;
- nierealizowania przez organ obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 79a § 1 k.p.a., co narusza również art. 9 k.p.a.;
- niepouczenia strony w sprawie zakończonej decyzją nr SO.825.2481.2023.ZM z dnia 12.01.2023 r. o prawie do wniesienia ponaglenia w zawiadomieniu o przedłużeniu postępowania z dnia 20.12.2022 r., co narusza art. 36 § 1 k.p.a. oraz art. 9 k.p.a.;
- niezakończenia postępowania administracyjnego wszczętego w celu uchylecia decyzji nr SO.825.878.2022.FJ z dnia 12.12.2021 r. decyzją o umorzeniu postępowania, co narusza art. 105 § 1 k.p.a.;
- wydania decyzji dotyczącej ustalenia i zwrotu nienależnie pobranych świadczeń nr SO.825.878.1.2022.PJ z dnia 22.11.2022 r. bez zawiadomienia strony o wszczęciu postępowania w tym przedmiocie, co narusza art. 61 § 4 k.p.a., art. 10 k.p.a., art. 6 k.p.a. oraz art. 8 § 1 k.p.a.

Nie wniesiono zastrzeżeń w zakresie:

- prawidłowości upoważniania pracowników jednostki kontrolowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego;
- terminowości ustalania prawa oraz wypłacania należnych zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych wnioskodawcom.

Ustalenia kontroli.

Z danych przekazanych przez Naczelnika Wydziału Spraw Społeczno-Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie wynika, że w okresie od dnia 1.07.2022 r. do dnia 16.10.2023 r. wydano **375** decyzji administracyjnych w zakresie zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych, z tego **323** decyzje przyznające zasiłek rodzinny lub zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, **36** decyzji odmawiających przyznania zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego oraz **16** decyzji orzekających o nienależnie pobranych świadczeniach.

W trakcie kontroli weryfikacji poddano losowo wybraną dokumentację **61** postępowań, w tym:

- **35** spraw (10,83%) zakończonych wydaniem decyzji o przyznaniu prawa do zasiłku rodzinnego lub zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami;
- **18** spraw (50%) zakończonych wydaniem decyzji odmawiających przyznania zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego;
- **8** spraw (50%) zakończonych wydaniem decyzji orzekającej o nienależnie pobranych świadczeniach.

Do Wojewody Opolskiego przekazano **29** spraw w celu ustalenia czy mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Od żadnej z wydanych w kontrolowanym okresie decyzji nie wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu.

Na dzień kontroli w UM w Wołczynie nie odnotowano sytuacji, w której w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie zasiłku rodzinnego lub zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami lub osoby pobierającej ten zasiłek uzyskano by informację o marnotrawieniu tych środków, co powodowałoby konieczność zmiany formy świadczenia z pieniężnej na rzeczową.

Dokumentację objętą kontrolą sprawdzono pod względem zasadności przyznania prawa do zasiłku rodzinnego lub zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, a także odmowy lub weryfikacji tego prawa oraz sposobu i trybu postępowania w zakresie ustalania prawa do tych świadczeń oraz terminowości ich wypłacania.

W poddanych kontroli sprawach nie wystąpił przypadek:

- umieszczenia członka rodziny w pieczy zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, o którym mowa w art. 5 ust. 7 ustawy;
- pozostawania dziecka pod opieką opiekuna prawnego, o którym mowa w art. 5 ust. 11 ustawy;
- pozostawania dziecka pod opieką naprzemienną obojga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, o którym mowa w art. 7 pkt 5 lit. e ustawy;
- przyznania dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.

1. Prawdliwość upoważnienia pracowników jednostki kontrowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych prowadzi organ właściwy, którym zgodnie z art. 3 pkt 11 ustawy jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

Burmistrz Wołczyna na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy upoważnił Naczelnika Wydziału Spraw Społeczno-Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych (upoważnienie nr OR.0113-3/06 z dnia 20.11.2006 r.). Ponadto Burmistrz Wołczyna upoważnił jednego pracownika Wydziału Spraw Społeczno-Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie do zastępstwa naczelnika tego wydziału oraz do zastępstwa pracownika prowadzącego sprawy w zakresie świadczeń rodzinnych podczas jego nieobecności (upoważnienie nr SO.2003.03.2016.MA z dnia 1.04.2016 r.).

Do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia rodzinne Burmistrz Wołczyna upoważnił również trzech pracowników Wydziału Spraw Społeczno-Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie (upoważnienia nr SO.2003.03.2015.MA z dnia 30.06.2015 r., nr SO.2003.02.2016.MA z dnia 16.02.2016 r. oraz nr SO.2003.01.2019.MA z dnia 1.04.2019 r.).

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

2. Zasadność przyznawania i odmowy przyznania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego pod względem zgodności z obowiązującym prawem

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych prowadzi organ właściwy, którym zgodnie z brzmieniem art. 3 pkt 11 ustawy jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania

osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne lub otrzymującej świadczenie rodzinne.

W trakcie kontroli stwierdzono, że wszystkie wydane w kontrolowanym okresie decyzje zawierały prawidłowe oznaczenie organu właściwego tj. Burmistrza Wołczyna.

Ustalono, że we wszystkich kontrolowanych przypadkach zasiłek rodzinny został przyznany osobom, które spełniały warunki określone w art. 1 w zw. z art. 4 ust. 2 oraz art. 6 ust. 1, 1a i 1b ustawy w prawidłowej wysokości, stosownie do wieku dziecka, tj. zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1–3 ustawy.

Ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, organ działał zgodnie z art. 5 ust. 1 i 2 ustawy, czyli gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674,00 zł lub w przypadku, gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności - 764,00 zł.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach organ I instancji prawidłowo ustalił wysokość miesięcznego dochodu rodziny.

W poddanych kontroli sprawach wystąpiły **2** przypadki, o których mowa w art. 5 ust. 3-3c. W sytuacji, gdy dochód rodziny przekraczał kwotę, o której mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy organ ustalał, czy wnioskodawca spełnia warunki do uzyskania prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do świadczeń rodzinnych a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny, co jest zgodne z art. 5 ust. 3-3c ustawy.

W sytuacji utraty dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając ich dochód, organ nie uwzględniał dochodu utraconego, co jest zgodne z art. 5 ust. 4 ustawy.

W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochód ustalano na podstawie dochodu członka rodziny, powiększonego o kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten był uzyskiwany

w okresie, na który ustalane było prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego, co jest zgodne z art. 5 ust. 4b ustawy.

W przypadku ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy obliczono dochód, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 7a ustawy, tj. przyjmując dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia, przez ministra właściwego do spraw rodziny w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w terminie do dnia 1 sierpnia każdego roku (**1** przypadek).

Ustalając dochód z gospodarstwa rolnego (**3** wnioski), organ dokonywał obliczeń zgodnie z przepisami art. 5 ust. 8 ustawy, tj. przyjmując, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), w oparciu o obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 22 września 2022 r. w sprawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2021 r. (M.P. z 2022 r. poz. 913).

W poddanej kontroli dokumentacji stwierdzono **14** przypadków przyznania prawa do zasiłku rodzinnego osobie, której prawo do świadczeń rodzinnych w stosunku do danego dziecka uzależnione jest od ustalenia na rzecz tego dziecka od jego rodzica świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd.

W **4** z poddanych kontroli przypadków przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka. W postępowaniach tych dodatek został przyznany jednorazowo matce dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, w wysokości 1.000,00 zł, co jest zgodne z treścią art. 9 ust. 1 - 3 ustawy. W aktach spraw, stosownie do art. 9 ust. 6 i 7 ustawy, znajdowało się zaświadczenie lekarskie potwierdzające, że kobieta pozostawała pod opieką medyczną, nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W 6 spośród poddanych kontroli postępowań, dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej był przyznawany zgodnie z art. 12a ust. 1 i 2 ustawy, tj. rodzicowi na trzecie i następne dziecko, w wysokości 95,00 zł miesięcznie.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka przyznano rodzicom na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka do ukończenia 16 roku życia (7 przypadków), ponieważ legitymowało się orzeczeniem o niepełnosprawności, co jest zgodne z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (21 przypadków) organ przyznawał jednorazowo w wysokości 100,00 zł na dziecko, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego, na wniosek rodzica, złożony do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne, co jest zgodne z art. 14 ust. 1-4 ustawy.

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania organ przyznawał rodzicowi dziecka w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy (11 przypadków). Organ każdorazowo przyznał dodatek w wysokości 69,00 zł miesięcznie.

We wszystkich poddanych kontroli przypadkach dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania był przyznany na okres 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego, co jest zgodne z art. 15 ust. 2 ustawy.

W poddanych kontroli postępowaniach zakończonych wydaniem decyzji odmownych powodem odmowy przyznania prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego było niespełnianie warunku określonego w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy, tj. przekroczenie kryterium dochodowego, co zostało właściwie udokumentowane i obliczone w toku postępowania.

Przyznanie lub odmowa prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego oraz orzeczenie w zakresie nienależnie pobranych świadczeń każdorazowo następowało w formie decyzji administracyjnej.

Decyzje zawierały wszystkie części składowe wymienione w art. 107 § 1 k.p.a. W kontrolowanych decyzjach rozstrzygających w zakresie prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego organ przywoływał przepisy ustawy, k.p.a., rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466). Ponadto w podstawie prawnej każdej decyzji rozstrzygającej w zakresie prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego organ przywoływał Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497), które w momencie wydawania tych decyzji już nie obowiązywało, ponieważ zostało uchylone z dniem 14.08.2021 r. mocą przepisu § 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r. poz. 1481).

Organ, formułując podstawy prawne wydawanych decyzji, najczęściej powoływał przepisy nieprecyzyjnie, tj. bez wskazania paragrafów, ustępów lub punktów głównych jednostek redakcyjnych aktów prawnych. Praktyka taka jest błędna, ponieważ podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego, jak i materialnego - wraz z powołaniem źródeł jego publikacji. Brak wskazania, który z ustępów czy punktów danego przepisu znajduje w danej sprawie zastosowanie narusza ten wymóg. Za nieprawidłowe uznaje się także powołanie w decyzji administracyjnej jedynie tytułu rozporządzenia, bez wskazania określonego przepisu, bowiem nie może to być uznane za określenie podstawy prawnej podjętej decyzji. Ponadto organ w podstawach prawnych decyzji

powoływał również przepisy, które nie znalazły zastosowania w danych sprawach. Tytułem przykładu, w decyzjach przyznających prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego (w pełni zgodnych z żądaniami stron) organ przywoływał przepis art. 108 k.p.a., który dotyczy fakultatywnej możliwości nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, gdy wystąpią przesłanki określone w treści tego przepisu. Z całą pewnością regulacja ta nie znajduje zastosowania w wskazanych wyżej sprawach, ponieważ zgodnie z art. 32 ust. 1d ustawy decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne – z mocy samego prawa, a nie poprzez nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności przez organ.

W orzecznictwie sądowo-administracyjnym wskazuje się, że podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów zarówno prawa formalnego, jak i materialnego oraz z powołaniem źródeł jego publikacji (m. in.: wyroki NSA z 8 kwietnia 1999 r., III SA 8192/98, z dnia 10 października 2007 r., sygn. II GSK 177/07). Jeżeli przepis, który stanowi podstawę prawną decyzji jest podzielony na wewnętrzne jednostki redakcyjne (ustępy, punkty lub paragrafy albo innego rodzaju jednostki redakcyjne), to konieczne jest wskazanie w decyzji odpowiedniej jednostki redakcyjnej tego przepisu (por. tezę drugą wyroku NSA z 24 kwietnia 1983 r., II SA 20/83, ONSA 1983/1, poz. 36). Nie jest wymagane przez komentowany przepis przytoczenie w decyzji wszystkich przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę do wydania decyzji. Te przepisy, których zastosowanie jest oczywiste i bezsporne, nie wymagają przytoczenia (teza trzecia wyroku NSA z 8 maja 1997 r., I SA/Gd 10/96).

W poddanych kontroli sprawach zakończonych wydaniem decyzji przyznających zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, które były w całości zgodne z żądaniem strony, organ przystępował do uzasadnienia decyzji, wskazując m.in. liczbę osób w rodzinie, łączny dochód rodziny ustalony w trakcie postępowania, informację o dochodzie uzyskanym oraz o dochodzie progowym przyjętym od obliczeń, po czym wskazywał, że na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. odstępuje od uzasadnienia decyzji, ponieważ uwzględnia ona w całości żądanie strony. Takie postępowanie należy uznać za nieprawidłowe, ponieważ literalna wykładnia przepisu art. 107 § 4 k.p.a. prowadzi do wniosku, że organ, w przypadku

wydania decyzji w całości uwzględniającej żądanie strony, ma możliwość odstąpić od uzasadnienia decyzji w całości, natomiast brak jest podstaw do wybiórczego stosowania tej regulacji w ten sposób, że uzasadnienie sporządzone jest jedynie częściowo. W każdym przypadku, gdy organ przystępuje do sporządzania uzasadnienia, powinno ono spełniać wymogi określone w art. 107 § 3 k.p.a. Na marginesie należy wskazać, że wbrew twierdzeniu organu wyrażonemu w uzasadnieniu decyzji nr SO.825.4103.2023.PJ z dnia 18.09.2023 r. decyzja nie uwzględnia w całości żądania strony, ponieważ organ rozstrzygnął o przyznaniu dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego na czas krótszy niż okres zasiłkowy (do dnia, w którym upływa ważność orzeczenia o niepełnosprawności dziecka). Brak jest w uzasadnieniu decyzji jakiegokolwiek informacji w tym przedmiocie, co godzi w wyrażoną w art. 11 k.p.a. zasadę przekonywania i sprawia, że strona nie ma możliwości poznania racji decyzyjnej organu i przesłanek, które spowodowały, że wskazany wyżej dodatek został jej przyznany na czas krótszy niż okres zasiłkowy.

W postępowaniach, w których organ wydał decyzję administracyjną na podstawie art. 5 ust. 3-3c ustawy lub decyzję odmowną, każdorazowo były sporządzane uzasadnienia, które nie spełniają wymogów określonych w art. 107 § 3 k.p.a., w szczególności w zakresie wymogów dla uzasadnienia faktycznego decyzji administracyjnej, które powinno zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Konstruowane przez organ uzasadnienia faktyczne zasadniczo ograniczały się do wskazania liczby osób w rodzinie, łącznego dochodu rodziny ustalonego w trakcie postępowania, informacji o dochodzie uzyskanym oraz o dochodzie progowym przyjętym od obliczeń. Organ nie wskazywał natomiast dowodów, na których się oparł podczas ustalania stanu faktycznego. Jak wynika z art. 75 § 1 k.p.a. dowodem w postępowaniu administracyjnym jest wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy a nie jest sprzeczne z prawem, w szczególności dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Ujęty w art. 107 § 3 k.p.a. obowiązek wskazania w uzasadnieniu decyzji administracyjnej dowodów, na których oparł się organ przy ustalaniu stanu faktycznego jest przejawem realizacji wyrażonej w art. 11 k.p.a. zasady przekonywania oraz ujętej w art. 8 k.p.a. zasady pogłębiania zaufania

obywateli do organów państwa oraz świadomości i kultury prawnej obywateli. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 października 2021 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I GSK 503/21 organ administracji publicznej powinien zająć stanowisko wobec całego materiału zebranego w toku postępowania oraz uzasadnić jasno i należycie swoje stanowisko, a w szczególności uzasadnić, na jakiej podstawie uznał pewne fakty za prawdziwe.

Zastrzeżenia budzą również uzasadnienia prawne wydanych decyzji odmownych. Organ nie przywoływał treści zastosowanych przepisów, lecz ograniczał się do wymienienia aktów prawnych (bez wskazania konkretnych jednostek redakcyjnych tych aktów prawnych, które znalazły zastosowanie w realiach danej sprawy), po czym stwierdzał, że wnioskodawca nie spełnia warunków do otrzymania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami. Za dobrą praktykę należy uznać natomiast przytoczenie w dalszej części uzasadnienia przepisów art. 5 ust. 3-3c ustawy oraz przedstawienie przeprowadzonych wyliczeń świadczących o tym, że w danym postępowaniu przepisy te nie mogły znaleźć zastosowania. Organ nie wskazywał jednak dowodów, na podstawie których ustalił dochód rodziny, w rezultacie czego strona została pozbawiona możliwości oceny, czy organ obliczył ten dochód w sposób prawidłowy. Takie uzasadnienia nie wyrażają w sposób pełny racji decyzyjnej organu, przez co nie sposób je uznać za sporządzone w sposób rzetelny.

Nierzetelnie sporządzone uzasadnienie decyzji skutkuje tym, że nie jest ono zrozumiałe dla strony i nie wie co kierowało organem, który podjął rozstrzygnięcie określonej treści. Zgodnie z art. 107 § 3 k.p.a. uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać co najmniej wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz przyczyn z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 24 kwietnia 2018 r. sygn. akt I OSK 1351/16 podkreślił, że do naruszenia art. 107 § 3 k.p.a. dochodzi wtedy, gdy uzasadnienie decyzji nie zawiera wszystkich elementów, wymienionych w tym przepisie albo gdy mimo formalnej poprawności jego treść - ze względu np. na ogólnikowość stwierdzeń i argumentów - nie pozwala na skontrolowanie poprawności rozstrzygnięcia sprawy, a tym samym czyni w stopniu istotnie wątpliwym poprawność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w sprawie.

Obowiązek sporządzenia uzasadnienia decyzji odpowiadającego wymogom określonym w art. 107 § 3 k.p.a. stanowi realizację w postępowaniu administracyjnym zasady przekonywania, określonej w art. 11 k.p.a. Stosownie do tej zasady, organ administracji publicznej obowiązany jest do wyjaśnienia stronie zasadności przesłanek, którymi kierował się przy załatwieniu sprawy. Elementem decydującym o przekonaniu strony co do trafności podjętego rozstrzygnięcia jest właśnie uzasadnienie. Natomiast zasada przekonywania nie zostanie zrealizowana, gdy organ pominie milczeniem niektóre aspekty sprawy lub nie odniesie się do okoliczności istotnych dla danej sprawy. Wyrażona w art. 11 k.p.a. zasada przekonywania jest bardzo silnie związana z zawartą w art. 8 k.p.a. zasadą ogólną pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa. Prawidłowe uzasadnienie decyzji administracyjnej ma więc nie tylko znaczenie prawne, lecz także wychowawcze, bowiem pogłębia zaufanie uczestników postępowania do organów państwa, w tym przypadku – do organów administracji publicznej. Motywy decyzji powinny odzwierciedlać rację decyzyjną i wyjaśniać tok rozumowań prowadzących do zastosowania konkretnego przepisu prawa materialnego do rzeczywistej sytuacji faktycznej. Motywy decyzji powinny być tak ujęte, aby strona mogła zrozumieć i w miarę możliwości zaakceptować zasadność przesłanek faktycznych i prawnych, którymi kierował się organ przy załatwianiu sprawy. Z tego względu, w przypadku gdy rozstrzygnięcie decyzji pozostaje w sprzeczności z treścią uzasadnienia, w związku z zasadą ogólną wynikającą z art. 8 k.p.a. to mamy do czynienia z naruszeniem art. 107 § 1 i 3 k.p.a.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia w opisanym wyżej zakresie.

3. Sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego

W każdym przypadku postępowanie w sprawie przyznania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego zostało wszczęte przez organ na wniosek strony.

We wnioskach o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego stwierdzono uchybienie polegające na tym, że w przeznaczonym do tego polu nie wymieniano dokumentów załączanych do wniosku – pomimo faktu, że wielokrotnie wniosek składany był razem z dokumentami niezbędnymi do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Ponadto niektóre poddane weryfikacji wnioski zawierały błędy:

- we wniosku, którym zainicjowano sprawę zakończoną wydaniem decyzji nr SO.825.4187.2022.FJ z dnia 19.05.2022 r. pole z nazwą organu właściwego nie zostało wypełnione, natomiast w polu z danymi adresowymi organu właściwego została umieszczona pieczęć z datą wpływu do UM w Wołczynie;
- we wniosku, którym zainicjowano sprawę zakończoną wydaniem decyzji nr SO.825.4217.2022.FJ z dnia 6.09.2022 r. w przeznaczonych do tego polach nie określono relacji osób wchodzących w skład rodziny do wnioskodawcy. Ponadto pola dotyczące uzyskania dochodu, utraty dochodu, osiągnięcia dochodu z gospodarstwa rolnego oraz osiągnięcia dochodów nieopodatkowanych pozostały niewypełnione;
- we wniosku, którym zainicjowano sprawę zakończoną wydaniem decyzji nr SO.825.2107.2022.PJ z dnia 23.11.2022 r. obok podpisu wnioskodawcy brakuje daty złożenia jednego z oświadczeń;
- we wniosku, którym zainicjowano sprawę zakończoną wydaniem decyzji nr SO.825.3611.2022.RA z dnia 27.10.2022 r. pole dotyczące osiągnięcia dochodów nieopodatkowanych pozostało niewypełnione.

W pozostałym zakresie poddana kontroli dokumentacja zawierała zgodnie z wymogami art. 23 ust. 3 ustawy, prawidłowo wypełniony wniosek, zawierający dane dotyczące:

- 1) osoby występującej o przyznanie świadczenia, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL oraz adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 2) dzieci pozostających na utrzymaniu osoby, o której mowa w ust. 1, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, oraz odpowiednio:
 - a) zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e, art. 30 f ustawy z dnia 26 lipca o podatku dochodowym od osób fizycznych, dotyczące każdego członka rodziny,
 - b) zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, tj.: prawomocne orzeczenie sądu orzekające rozwód lub separację, zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie

o okresie, na który został udzielony urlop wychowawczy, oraz o okresach zatrudnienia i/lub inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia rodzinnego będącego przedmiotem wniosku;

– zgodnie z wymogami art. 23 ust. 4 ustawy.

Złożone przez strony wnioski o przyznanie świadczenia zawierały klauzulę zastępującą pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o następującej treści: „Oświadczam, że jestem świadoma/świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, co jest zgodne z art. 23 ust. 2a ustawy.

W poddanych kontroli postępowaniach w przypadku utraty lub uzyskania dochodu przez członków rodziny w aktach sprawy do wniosku załączone były dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość, zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy w związku z art. 3 pkt 1 ustawy.

UM w Wołczynie, prowadząc postępowanie w sprawach o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego, realizował wynikający z art. 23b ust. 1 ustawy obowiązek samodzielnego uzyskania lub weryfikacji odpowiednich informacji zawartych we wniosku.

W aktach wszystkich poddanych kontroli postępowań zakończonych wydaniem decyzji rozstrzygających w zakresie prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego stwierdzono założenie metryk spraw, które nie spełniają wymogów określonych w art. 66a § 2 k.p.a. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu w treści metryki sprawy wskazuje się wszystkie osoby, które uczestniczyły w podejmowaniu czynności w postępowaniu administracyjnym oraz określa się wszystkie podejmowane przez te osoby czynności wraz z odpowiednim odesłaniem do dokumentów określających te czynności. Metryki spraw poddanych kontroli nie zawierały informacji o wszystkich czynnościach podejmowanych w tych postępowaniach (m. in. w zakresie uzyskiwania lub weryfikacji informacji niezbędnych do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego pomimo okoliczności, że czynności te były każdorazowo przez organ dokonywane).

W poddanych kontroli aktach spraw zakończonych wydaniem decyzji odmawiających przyznania zakresie prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego oraz decyzji przyznającej to prawo z zastosowaniem reguł określonych w art. 5 ust. 3-3c ustawy organ nie realizował obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 79a § 1 k.p.a. W myśl wskazanego przepisu w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Należy wskazać, że zaniechanie realizacji tego obowiązku godzi również w wyrażoną w art. 9 k.p.a. zasadę informowania stron. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 3 lutego 2011 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt II GSK 41/10, udowodnione naruszenie obowiązku informacyjnego przez organ jest wystarczającą podstawą do uchylenia decyzji, choćby ta decyzja formalnie odpowiadała prawu materialnemu. Ma to miejsce zwłaszcza wówczas, gdy z okoliczności sprawy wynika, że to właśnie błędna informacja lub jej brak spowodowały zachowanie strony przynoszące w rezultacie niekorzystne dla niej konsekwencje.

Sprawa zakończona decyzją nr SO.825.2481.2023.ZM z dnia 12.01.2023 r.

W dniu 21.11.2022 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. W dniu 20.12.2022 r. organ na podstawie art. 36 k.p.a. skierował do strony zawiadomienie o niemożności załatwienia sprawy w terminie ze względu na trwające w sprawie postępowanie wyjaśniające, wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy na dzień 20.01.2023 r. Pismo to nie spełnia wymogów określonych w art. 36 § 1 k.p.a., zgodnie z którym o każdym przypadku niezakończonym w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz **pouczać o prawie do wniesienia ponaglenia**. Brak prawidłowego pouczenia strony o prawie do wniesienia ponaglenia stanowi nie tylko naruszenie art. 36 § 1 k.p.a., lecz również opisaną wyżej zasady informowania stron, która wynika z art. 9 k.p.a.

Jedynie na marginesie należy wskazać, że przedłużenie postępowania w omawianej sprawie nie było konieczne, ponieważ zgodnie z art. 26 ust. 4a ustawy

w przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia danego roku, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do ostatniego dnia lutego następnego roku. Regulacja ta stanowi przepis szczególny względem art. 35 § 3 k.p.a., w którym określono w sposób ogólny terminy załatwienia spraw administracyjnych.

Sprawa zakończona decyzją nr SO.825.878.1.2022.PJ z dnia 22.11.2022 r.

W dniu 7.10.2022 r. organ skierował do strony na podstawie art. 61 § 1 i 4 k.p.a. zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego nr SO.825.878.2022.PJ w celu uchylenia decyzji nr SO.825.878.2022.FJ z dnia 12.12.2021 r. przyznającej zasiłek rodzinny na okres zasiłkowy 2021/2022. Zawiadomienie to zostało doręczone stronie w dniu 10.11.2022 r. Następnie w dniu 22.11.2022 r. organ wydał decyzję nr SO.825.878.1.2022.PJ, w której orzekł o nienależnie pobranych świadczeniach rodzinnych w okresie od 1.10.2022 r. do 31.10.2022 r. oraz o obowiązku ich zwrotu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie.

Wskazana wyżej decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa, ponieważ organ nie wszczął postępowania w przedmiocie ustalenia świadczeń nienależnie pobranych, lecz rozstrzygnął tę kwestię w postępowaniu w przedmiocie uchylenia decyzji przyznającej zasiłek rodzinny na okres zasiłkowy 2021/2022. Organ powinien w pierwszej kolejności zakończyć postępowanie w przedmiocie uchylenia decyzji nr SO.825.878.2022.FJ z dnia 12.12.2021 r., a następnie wszcząć postępowanie w przedmiocie ustalenia świadczeń nienależnie pobranych i ich zwrotu oraz wydać w tej sprawie decyzję. Nie ulega wątpliwości, że w dacie odbioru przez stronę zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie uchylenia decyzji pierwotnej, tj. w dniu 10.11.2022 r. dalsze postępowanie w tej sprawie było bezprzedmiotowe, jednakże organ powinien wydać decyzję o umorzeniu tego postępowania na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. Kwestia ustalenia oraz zwrotu nienależnie pobranych świadczeń powinna natomiast nastąpić w ramach innego postępowania, o którego wszczęciu z urzędu organ powinien zawiadomić stronę zgodnie z dyspozycją przepisu art. 61 § 4 k.p.a.

W orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego wielokrotnie podkreślano, że zawiadomienie o wszczęciu postępowania jest instytucją, która umożliwia stronom realizację swoich uprawnień procesowych określonych przepisami k.p.a., w tym wynikające z art. 10 k.p.a. prawo do czynnego udziału w każdym stadium postępowania. Literalna wykładnia art. 61 § 4 k.p.a. prowadzi do wniosku, że organ administracji publicznej nie ma żadnej podstawy, aby w przypadku postępowania wszczynanego z urzędu zaniechać zawiadomienia strony o wszczęciu postępowania administracyjnego (por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 lutego 2020 r., sygn. akt I OSK 128/20, wyrok NSA z dnia 22 marca 2013 r., sygn. akt I OSK 2601/12 i inne). Nie ulega wątpliwości, że niezawiadomienie strony o wszczęciu postępowania administracyjnego nie tylko rażąco godzi w prawo do czynnego udziału strony w każdym stadium postępowania, lecz również w wyrażoną w art. 6 k.p.a. zasadę praworządności oraz w wynikającą z art. 8 § 1 k.p.a. zasadę pogłębiania zaufania obywateli do władzy publicznej.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że decyzja nr SO.825.878.1.2022.PJ z dnia 22.11.2022 r. została wydana z rażącym naruszeniem prawa, co skutkuje koniecznością podjęcia przez organ działań zmierzających do stwierdzenia jej nieważności w związku z wystąpieniem okoliczności, o której mowa w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia w opisanym wyżej zakresie.

4. Terminowość ustalania prawa oraz wypłacania należnych zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych wnioskodawcom.

Co do zasady ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego oraz wypłata należnych świadczeń osobie uprawnionej dokonywana była po doręczeniu decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia, z uwzględnieniem terminów wynikających z art. 26 ust. 1, 3–5 ustawy. Zgodnie z oświadczeniem pracownika zastępującego Naczelnika Wydziału Spraw Społeczno-Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie z dnia 31.10.2023 r. wypłata świadczeń rodzinnych w UM w Wołczynie realizowana jest do 15. dnia każdego miesiąca, a w sytuacjach wyjątkowych związanych z zgłaszaniem potrzeb przez świadczeniobiorców, dokonywana jest kolejna wypłata w danym miesiącu. W ostatnich 6 miesiącach poprzedzających dzień kontroli wypłaty świadczeń rodzinnych miały miejsce w dniach: 10.05.2023 r. (za miesiąc maj 2023 r.), 12.06.2023 r. (za miesiąc czerwiec

2023 r.), 12.07.2023 r., 26.07.2023 r. (za miesiąc lipiec 2023 r.), 11.08.2023 r., 25.08.2023 r. (za miesiąc sierpień 2023 r.), 13.09.2023 r. (za miesiąc wrzesień 2023 r.), 12.10.2023 r. i 25.10.2023 r. (za miesiąc październik 2023 r.).

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w opisanym wyżej zakresie.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości

W trakcie kontroli stwierdzono:

1. Uchybienia dotyczące:

- powoływania w podstawach prawnych decyzji zastosowanych przepisów bez wskazania paragrafów, ustępów lub punktów głównych jednostek redakcyjnych aktów prawnych, jak również powoływania przepisów, które nie obowiązywały w dacie wydawania decyzji oraz przepisów nie znajdujących zastosowania w danej sprawie, co narusza art. 107 § 1 k.p.a.;
- nierzetelnej weryfikacji wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego.

2. Nieprawidłowości dotyczące:

- uzasadniania decyzji administracyjnych w sposób niewyczerpujący wymogów określonych w art. 107 § 3 k.p.a.;
- prowadzenia metryk spraw w sposób niewyczerpujący wymogów określonych w art. 66a § 2 k.p.a.;
- nierealizowania przez organ obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 79a § 1 k.p.a., co narusza również art. 9 k.p.a.;
- niepouczenia strony w sprawie zakończonej decyzją nr SO.825.2481.2023.ZM z dnia 12.01.2023 r. o prawie do wniesienia ponaglenia w zawiadomieniu o przedłużeniu postępowania z dnia 20.12.2022 r., co narusza art. 36 § 1 k.p.a. oraz art. 9 k.p.a.;
- niezakończenia postępowania administracyjnego wszczętego w celu uchylecia decyzji nr SO.825.878.2022.FJ z dnia 12.12.2021 r. decyzją o umorzeniu postępowania, co narusza art. 105 § 1 k.p.a.;
- wydania decyzji dotyczącej ustalenia i zwrotu nienależnie pobranych świadczeń nr SO.825.878.1.2022.PJ z dnia 22.11.2022 r. bez

zawiadomienia strony o wszczęciu postępowania w tym przedmiocie, co narusza art. 61 § 4 k.p.a., art. 10 k.p.a., art. 6 k.p.a. oraz art. 8 § 1 k.p.a.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli powstały w związku z:

- 1) niedostatecznym nadzorem Naczelnika Wydziału Spraw Społeczno-Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie nad realizowanymi zadaniami;
- 2) niewłaściwym stosowaniem przepisów prawa materialnego i procesowego przez osoby prowadzące postępowania w zakresie ustalania prawa do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia

Jednostka kontrolowana nie wniosła zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej

zalecam:

- 1) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań realizowanych na podstawie ustawy poprzez zwiększenie nadzoru Naczelnika Wydziału Spraw Społeczno-Obywatelskich i Obronnych UM w Wołczynie nad zadaniami realizowanymi w kontrolowanym zakresie przez pracowników tego wydziału;
- 2) wydawanie decyzji administracyjnych zgodnie z zasadami wynikającymi z k.p.a.;
- 3) prowadzenie rzetelnej weryfikacji wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego;
- 4) prowadzenia metryk spraw zgodnie z wymogami określonymi w art. 66a § 2 k.p.a.;
- 5) realizację w prowadzonych postępowaniach obowiązku informacyjnego wynikającego z art. 79a § 1 k.p.a.;
- 6) podjęcie działań zgodnie z art. 157 k.p.a. mających na celu wyeliminowanie z obiegu prawnego decyzji nr SO.825.878.1.2022.PJ z dnia 22.11.2022 r.

- VI.** Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie **30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.**
- VII.** Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

Mieczysław Wojtaszek

Dyrektor

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej